

**Kőszárhegy Község Önkormányzata
Képviselő-testületének**

18/2004. (IV. 30.) ÖK. számú rendelete

a helyi közművelődésről

PREAMBULUM

Kőszárhegy története

Kőszárhegy Fejér egye egyik fiatal települése. A község a Szárhegy déli lábánál, a régi balatoni út mentén, a Nyugat-Mezőföld északi részén fekszik. Nevét 1864-ben említik először Szárhegy-Szőlőhegy néven. Önálló településsé 1931-ben vált, amikor elszakadt a szomszédos Szabadbattyántól. Kőszárhegy területe a honfoglalás kora óta lakott hely. Ennek köszönhetően környéke régészeti leletekben gazdag.

A „Szarhegy” melynek jelentése: kopár, sziklás hegy többféle is van hazánkban. Legelső írásos említése „ZAARHEGY”-nek 1211-ből maradt fenn.

A községben található egy világhírű ezüst kincs lelőhelye, az úgynevezett „SEVSO” kincsek lelőhelye. A község címerében látható stilizált ezüst rózsza és a két ezüst korszó e „SEVSO” kincs két ezüst korszóját ábrázolja, valamint a kincs lelőhelyére utal.

„SEVSO” név barbár eredetű, a kincs tulajdonosa nagy valószínűséggel a császár közeli környezetéhez tartozó igen előkelő személy volt. Az ezüst étkészletet feltételezhetően a császártól kapta ajándékba. SEVSO-ról nagyon keveset tudunk. Bizonyos, hogy i.u. a IV. században Pannónia tartományban élt valahol a Balaton térségében. Ezt bizonyítja, hogy a kincslelet egyik tárgyán szerepel a PELSO név. (A Pelso a Balaton római kori neve.)

A kincset a IV. század végén az egyik barbár betörés elől rejtették el. Ezt követően a kincslelet évszázadokig pihent sértetlenül, míg a közelmúltban rejtélye körülmények között bukkant fel a nemzetközi műkincspiacon...

Sajnos a SEVSO kincs pontos lelőhelyét és felbukkanásának részletes körülményeit nem ismerjük, ill. nincsenek rá közvetlen bizonyítékok. Közvetett bizonyítékok vannak arra, hogy a Kőszárhegy oldalában rejtették el a kincset. Egyik bizonyíték egy római kori ezüst „tripos” (háromláb) amelyet az 1870-es években találtak a Kőszárhegy oldalában. Szakemberek véleménye szerint bizonyítható, hogy ez a háromláb az ezüst kincslelet része volt. A község lakói bíznak abban, hogy az ezüst kincslelet KŐSZÁRHEGYI KINCS – néven újra hazánkban lesz majd egyszer!

Kőszárhegy a Mezőföld Ény-i peremén, a Bakony szomszédságában helyezkedik el, a Balaton és a Velencei-tó közt félúton. Hegyünk a Sárrétből emelkedik ki. Valójában azonban nem 1 hegyről van szó, hanem egy olyan hegyvonulatról, amit két egymásban olvadó hegy alkot: a Somlyó-hegy, ami a letermelése előtt 226 m magas volt és a Szár-hegy (227,8 m). A Somlyó-hegy Polgárdi felé húzódik, míg a Szár-hegy a vonulat Szabadbattyán felé néző végén terül el. Helytelen a „Kopasz-hegy” elnevezése a Szár-hegyre, amit a helybeliek közül sokan használnak. Valamint nem keverendő össze a Szár-hegy a Kő-heggyel, ez utóbbi ugyanis Fülén található! Ezenkívül a közeli Balatonfőkajár hegyét is Somlyó-heggynek nevezik.

Néhány szó Kőszárhegy kristályairól: Olyan különleges „kristályos mészkövek”, melyek az egész országban csak itt fordulnak elő. Különlegessége abban rejlik, hogy nem találhatók benne ősmaradványok. Koruk rejtély, a földtörténeti ókor végén keletkezettek a devon időszakban. Mikroszkópos vizsgálatok alagagyepes szerkezetet mutatnak. Ezen kőzet sekélyvízű helyeken képződött. A triász korban történt magmás benyomulás hője átalakította a mészkövet (kontakt metamorfózis), valamint a magma is hozzáépült a szerkezethez. Ezt szkarn ásványnak vagy szilikát ásványnak is nevezik. A hő hatására márvány alakult ki. A mészkő karsztos üregeibe mosódtak be gerinces állatok csontjai (főként apró gerincesek, kisemlősök), melyeknek kora 6.000.000 évre tehető. Ez országos viszonylatban is kiemelkedő lelet. Előfordulnak benne továbbá gazella, kardfogú tigris, elefántmaradványok is.

Kőszárhegyen található védett növény is, a tavaszi hérics (*Adonis Vernalis*). 6-10 cm átmérőjű aransárga virágai március elejétől május közepéig végig láthatók. Leveles szára időközben néhány centiméterestől 2-3 dm-es magasságig növekszik. Az egész növény mérgező, leveles szárait gyógyászati célokra gyűjtik. Hatóanyagaiból szívgyógyszerek készülnek. Csaknem az egész országban elterjedt, csak az Alföld mélyfekvésű ártereiről és a Nyugat-Dunántúl összefüggő erdővidékéről hiányzik. Száraz erdőtisztásokon, legelőkön, homok- és löszpusztákon tömeges is lehet, kirándulóhelyeken azonban nagyon megritkult. Tömegesen szedik csokorba, bár virága néhány perc alatt ellankad. Védett növény, tilos letépni!

A gyurgyalag ismertebb nevén méhészmadár a Vízműtelep környékén a löszfalban fészkel. Fészket 1-15, méter mélyen a löszfalba vájja. Költöző madár. Repülő rovarokkal táplálkozik.

Napjainkban a község fejlődését alapvetően Székesfehérvár és a Balaton közelsége határozza meg. Kőszárhegyen található Fejér megye egyetlen, nemzetközi versenyek megrendezésére is alkalmas motocross pályája. A pálya az ország 36 motocross pályájából a 6. legjobb minősítést kapta, beláthatósága pedig talán az országban is a legjobb, 80%. Évente áprilisban és szeptemberben tartanak – igény szerint nyáron is – kétnapos versenyt. A versenyekre nevezni a helyszínen lehet. A rangos eseményen évente több ezer látogató vesz részt, a versenyzők pedig szinte egész Európát képviselik. A Kőszárhegyi Motocross Egyesület az ország harmadik legnépesebb klubja, ahol gyermekek is motoroznak. A község értékes egyháztörténeti gyűjteménnyel rendelkezik, amely az 1880-as évektől napjainkig megőrökíti az egyházközség életét. A település nevezetessége a Hősi Emlékmű, mely Bory Jenő alkotása. Helyben a fazekasmester munkái megvásárolhatók.

Kőszárhegy Község Önkormányzat Képviselő-testülete a kulturális javak védelméről és muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 77.§-a alapján az alábbi rendeletben szabályozza a helyi közművelődési tevékenységgel kapcsolatos feladatait.

I. rész

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A rendelet célja

1. §

- (1) A települési önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása, ezért fontosnak tartja, hogy rendeletében rögzítse Kőszárhegy Község közművelődési feladatait, törekvéseit, azokat az alapelveket, melyek alapján ellátja az általa kiemelten fontosnak tartott közművelődési feladatokat, a támogatandó közművelődési tevékenységek körét, ezek ellátásának módját és szervezeti formáit, a szakmai és finanszírozási alapelveket.
- (2) A közösségi művelődéshez méltó esztétikus környezet és infrastruktúra biztosítása.
- (3) A település hagyományainak ápolása, a helytörténeti, honismereti mozgalom fejlesztése, népművészeti hagyományörző közösségek életre hívása, működtetése.
- (4) A helyi társadalom kiemelkedő közösségei, személyiségei szerepének növelése, a lokálpatriotizmus, a helyi értékek védelmének erősítése.
- (5) Az ifjúság kulturális életének fejlesztése, érdekérvényesítési, művelődési kezdeményezéseinek segítése, az időskorú népesség közművelődési lehetőségeinek, közösségi csoportok kulturális kapcsolatainak bővítése.
- (6) Az élet minőségének, az ünnep örömeinek gazdagítása, amatőr művészeti körök, műhelyek, alkotó táborok létesítése, segítése, szórakozási és közösségi igényekhez a feltételek biztosítása, a civil közösségek együttműködésének ösztönzése.
- (7) A település a régió természeti, környezeti, kulturális, közösségi értékeinek közismertté tétele, találkozók, bemutatók, kiállítások rendezése, a kulturális turizmus támogatása.
- (8) A helyi kulturális nyilvánosság, tájékoztatás fejlesztése.

A rendelet hatálya

2. §

E rendelet hatálya kiterjed:

- a) Kőszárhegy Község Önkormányzata által fenntartott közművelődési intézményekre, közösségi szinterekre, alkalmazottaira, az önkormányzat által fenntartott egyéb intézményekre, amennyiben alapfeladataik ellátásán túl közösségi, művelődési feladatokat, szolgáltatásokat is végeznek,
- b) a Képviselő-testületre, bizottságaira,

- c) mindenkire, aki a helyi közművelődési tevékenységek megvalósulásában részt vesz, a lokális közművelődés valamennyi szereplőjére.

A közművelődési feladatok ellátásának alapelvei

3. §

- (1) A kultúrához való jog alapvető emberi joga minden állampolgárnak. E jogok minden személyt megilletnek nem, kor, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.
- (2) A rendelet megalkotásával a Képviselő-testület kinyilvánítja azon szerepét, hogy a kultúrához való jog gyakorlásához a szükséges feltételeket megteremti, szervező, szervezeti és tartalmi segítséget ad mindenkinek művelődési céljai megvalósításához.
- (3) A Képviselő-testület feladatának tekinti a nemzeti kultúra értékeinek megőrzését, megismertetését, a hagyományok ápolását, a magyarság identitástudatának megőrzését s ezen értékek közvetítését a jövő nemzedékei felé.
- (4) Az egyetemes kultúra javait és ezek jelentőségét a történelem alakulásában megismertetni és terjeszteni szintén feladata a Képviselő-testületnek.
- (5) A helyi kultúra hagyományainak és a keletkező kulturális javaknak az ápolása, védelme, támogatása, közkinccsé tétele is az alapelvek része.

A közművelődési rendelet kiemelt céljai

4. §

- (1) A közművelődéshez méltó, esztétikus intézmények létrehozása, működtetése, folyamatos felújítása.
- (2) Kőszárhegy Község Önkormányzata a polgárok közösségi művelődési életéhez, alkotótevékenységéhez intézményi feltételeket biztosít. Az önkormányzat a közművelődés közösségi intézményeként
 - Petőfi Sándor Művelődési Ház
 - Községi Könyvtárműködtet.
- (3) A helytörténeti kutatás folytatása, az elért eredmények bemutatása kiadványokban, kiállításokon, a lokálpatriotizmus erősítésére és az újonnan betelepülők tájékoztatása érdekében.

- (4) A helyi közösségek, egyházi szervezetek, civil állampolgári kezdeményezések művelődési terveinek, közösségi programjainak felkarolása, támogatása, közöttük az együttműködés szorgalmazása, szükség esetén közművelődési megállapodás megkötése.
- (5) A település kulturális, környezeti, közösségi értékeinek közismertté tétele, a kulturális turizmus támogatása.
- (6) A különböző életkorú nemzedékek művelődésének segítése, közművelődési szokásainak alakítása, szabadidős, rekreációs programjaik, közösségeik támogatása.

II. rész

AZ ÖNKORMÁNYZAT FELADATAI

I. fejezet

Petőfi Sándor Művelődési Ház közművelődési feladatai

5. §

- (1) Az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok, életminőséget és életésélyt javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek, megteremtése.
 - a) A közhasznú, praktikus tudást adó képzések és bemutatók szervezése.
 - b) A speciális helyzetű és az azonos élethelyzetben lévők számára gondjaik enyhítésére közösségek, szervezése tanfolyamok indítása.
- (2) A település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása.
 - a) A helyi értékeket védő és gazdagító összefogások ösztönzése, közös rendezvények támogatása, helyi ünnepi alkalmak biztosítása (Március 15. megemlékezés, Majális és Bálók, Falunap, Augusztus 20. megemlékezés, Október 23. ünnepi megemlékezés).
 - b) A közösségi emlékezet gazdagításához, a kulturális eseményekről dokumentumok gyűjtése, őrzése, a helyi társadalom kiemelkedő közösségei, személyiségei tevékenységének méltatása, szerepük növelése.
- (3) Az egyetemes, a nemzeti és a helyi kultúra értékeinek megismertetése, a megértés, a befogadás elősegítése.
 - a) Az esztétikai élmények megéléséhez az egyetemes és a nemzeti kultúra értékeinek, műalkotásainak megismertetése, hangversenyek, kiállítások kínálatával, művészeti közösségek szervezésével.
 - b) A népi kultúra (népdal, néptánc, népzene) hagyományőrző közösségeinek működtetése, műhelymunkájuk és bemutatóik támogatása.
- (4) Az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatása.
 - a) Amatőr művészeti csoportok, alkotóműhelyek további létrejöttének támogatása, a meglévők munkájának segítése.
 - b) A helyi alkotók munkásságának bemutatása, közismertté tétele.

- (5) A helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése.
- a) A civil közösségek akcióihoz, rendezvényeihez közösségi színtér biztosítása, tárgyi feltételek kialakításához segítségnyújtás, eszközök kölcsönzése.
 - b) A különböző rétegek és korosztályok együttműködésének, találkozási alkalmainak szervezése fórumokon, bemutatókon, a település egészét érintő rendezvényeken, ünnepi alkalmakon.
 - c) Az ifjúság érdekérvényesítési, öngazgatási, művelődési kezdeményezéseinek kiemelt gondozása, intézményi segítése, ifjúsági klub működtetése, az egyházak ifjúsági programjainak, művelődési alkalmainak támogatása.
 - d) A településen működő civil közösségek településvédő, -szépítő, környezetvédő, közéleti, helytörténeti, művelődési tevékenységének segítése, bevonásuk a település közművelődési munkájába, közös programok, akciók létrehozásába. A közélet eseményeinek, a társasági élet alkalmainak szervezése, együttműködéssel, a civil közösségek bevonásával.
- (6) A kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítése.
- a) A helyi lakosság egészségének tájékoztatási, együttműködési, művelődési alkalmainak folyamatos biztosítása különböző közművelődési formák (klubok, tanfolyamok, előadássorozatok, találkozók, művészeti események) segítségével, a különböző intézmények, szervezetek képviselőivel való találkozás megszervezésével.
 - b) Folyamatos együttműködés kialakítása mindazokkal akik Kőszárhegy közművelődését, művészeti életét, kulturális hagyományainak ápolását támogatni tudják.
 - c) Folyamatos együttműködés és kapcsolatépítés a közművelődés megyei, országos és a régióban található szervezeteivel a kulturális információk, lehetőségek cseréje a közös gondolkodás és együttműködés érdekében.
- (7) A szabadidő kulturális célú eltöltéséhez feltételek biztosítása.
- a) Támogatja az egyházak, önszerveződő közösségek kulturális, közösségi munkájához szükséges helyiségek létrehozását, felújítását.
 - b) Folyamatosan vizsgálja az épületek és berendezések, felszerelések elhasználtságát, gondot fordít mindezek esztétikusságára, kulturáltságára.
- (8) Egyéb művelődési lehetőségek biztosítása.
- a) A közművelődési intézmények és a közművelődésben dolgozó szakemberek folyamatosan gyűjtik, és közismertté teszik mindazokat az információkat melyek a régió, a megye, a főváros, és az ország kulturális eseményeire, rendezvényeire vonatkoznak. Segítik a kulturális kínálat eljutását a település lakóihoz.
 - b) Fejlesztésekkel járulunk hozzá a lakosság szolgáltatások iránti igényének kielégítéséhez (fénymásolás, számítógép hozzáférési lehetőség, internet kapcsolat).

II. fejezet

Községi Könyvtár közművelődési feladatai

6. §

- (1) Biztosítja a lakossági szolgáltatást:
 - a nyilvántartási idő betartásával
 - az olvasó szakszerű tájékoztatásával.
- (2) Gyűjteményét fokozatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza és rendelkezésre bocsátja.
- (3) Részt vesz a könyvtárak közötti dokumentumok és információk cseréjében.
- (4) Tájékoztat a Könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól.
- (5) Gyűjteményét és szolgáltatásait a helyi igényeknek megfelelően alakítja.
- (6) Szabadpolcos állományrészsel rendelkezik.

III. rész

AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖZMŰVELŐDÉSI FELADATELLÁTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI

Alapítvány, közhasznú társaság

7. §

A Képviselő-testület egyes közművelődési feladatainak ellátása érdekében kulturális és egyéb célú, de közművelődési feladatokat is támogató alapítványt, közhasznú társaságot hozhat létre. Az alapítvány(ok), közhasznú társaság(ok) feladataikat alapító okiratuk alapján végzik.

Közművelődési célú társadalmi szervezetek

8. §

A Képviselő-testület a Rendelet 5.§ (2), (3) a., b., (4) a., (5) a., d., pontjaiban foglaltak alapján támogatja a településen működő önszerveződő közösségeket.

IV. rész

A KÖZMŰVELŐDÉSI TEVÉKENYSÉG FINANSZÍROZÁSA

9. §

- (1) Kőszárhegy település e rendeletben megfogalmazott feladatait az éves költségvetéséből finanszírozza. Az anyagi fedezetet az állami normatívából, saját forrásaiból, pályázatokból, az intézményi tevékenységből származó bevételekből biztosítja.
- (2) A Képviselő-testület fenntartásában működő közművelődési intézmények Petőfi Sándor Művelődési Ház és Községi Könyvtár működéséhez a fedezetet az önkormányzat éves költségvetési rendeletében biztosítja:
 - a) az intézmények üzemeltetését, felújítását, műszaki és technikai feltételeinek korszerűsítését,
 - b) az intézmények feladatainak ellátásához szükséges illetmények és járulékok fedezetét,
 - c) az alapító okiratban meghatározott alapfeladatok ellátásához szükséges szakmai munka költségeit.
- d) A közművelődési intézmények tevékenysége, szolgáltatásai díjmentesek és díjkötelesek. Díjkötelesek azon tevékenységek, amelyek kiemelt személyi és dologi ráfordítással járnak, s amelyek az intézmény nem kulturális célú, hanem az igénybevevő nyereségét szolgáló események.

10. §

- (1) A Képviselő-testület a települési feladatok, programok, közművelődési tevékenységek támogatására alapokat biztosíthat.
- (2) Kiemelt kulturális eseményekre, támogatásra évenként költségvetési rendeletében külön céltámogatási soron konkrét összeget hagyhat jóvá.
- (3) A Képviselő-testület éves költségvetésében biztosítja az önkormányzat szakmai pályázataihoz szükséges önrészt.

V. rész

EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK, A KÖZMŰVELŐDÉSI TEVÉKENYSÉG IRÁNYÍTÁSA ÉS ELLENŐRZÉSE

11.§

- (1) Kőszárhegy Önkormányzata helyi közművelődési feladatainak ellátásában és gazdagításában együttműködik mindazon helyi, körzeti, megyei és országos intézményekkel, szervezetekkel, civil közösségekkel, egyházakkal, közművelődési szakmai műhelyekkel, melyek tevékenységükkel, javaslataikkal segítik és támogatják.
- (2) Az (1) bekezdésben felsoroltakat elősegítő, támogató gazdasági szervezetek:
- Szakmai szervezetek: Megyei Művelődési Központ
Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár
 - Civil szervezetek: Nyugdíjas Klub
Sport Klub
Motocross Egyesület
Ifjúsági Klub
KIWI Mazsorett Táncsoport
Polgárórség
Kőszárhegyért Alapítvány
 - Médiakapcsolat: Székesfehérvári Városi Televízió
 - Magánszemélyek

12. §

- (1) Az e rendelet által meghatározott közművelődési feladatokkal kapcsolatos általános irányítási és ellenőrzési jogköröket a Képviselő-testület gyakorolja.
- (2) Az önkormányzat közművelődési intézményeinek törvényességi és gazdasági ellenőrzését, felügyeletének szervezését a jegyző látja el.

13. §

A közművelődési megállapodás alapján végzett tevékenység végrehajtásának ellenőrzését a közművelődési megállapodásban kell rögzíteni.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

14. §

- (1) E rendelet 2004. május 1. napján lép hatályba.
- (2) A rendelet kihirdetésével egyidejűleg hatályát veszti a helyi közművelődésről szóló 6/2000.(IX.30.) rendelet.

Kőszárhegy, 2004. április 29.

Borján Péter s.k.
polgármester

Molnárné Tarman Renáta s.k.
jegyző

„Záradék¹:

E rendelet a belső piaci szolgáltatásról szóló az Európai Parlament és Tanács 2006/123/EK irányelvének figyelembevételével készült és azzal összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.,,

Kőszárhegy, 2009. május 28.

Borján Péter
polgármester

Némethné Jenei Éva
helyettes jegyző

¹ A záradékot beiktatta a 7/2009. (V.29.) ÖK. számú rendelet